

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Законът за младежта дефинира държавната политика за младежта като целенасочена и последователна дейност на държавата, общините, младежките организации и обществото, която има за цел създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно, областно и национално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието на младежите в страната.

В този контекст, на национално ниво политиките за младите хора се разработват и реализират с цел подобряване на качеството на живот и създаването на условията за успешна и пълноценна реализация на всеки млад човек. Това се постига чрез устойчиви механизми за целенасочено инвестиране в младежите като значим социален капитал и чрез насърчаване активното ползване на техния потенциал за развитието и просперитета на страната ни.

Националната програма за младежта (2026–2030), наричана за краткост „Програмата“, е разработена като инструмент за практическо изпълнение на целите и приоритетите на Националната стратегия за младежта (2021–2030), която дефинира младежката политика като хоризонтална и междусекторна. В съответствие със стратегическата рамка Програмата отчита, че секторните политики в области като образование, заетост, здравеопазване, култура, социално включване, околна среда, регионално развитие, дигитализация и иновации и др. имат пряко отражение върху живота и развитието на младите хора. Чрез заложените тематични области и механизми за финансиране, Програмата осигурява координирано и целенасочено прилагане на стратегическите цели като създава условия за отчитане на потребностите и интересите на младите хора. Програмата насърчава ефективно взаимодействие между институциите на национално, регионално и местно ниво и останалите заинтересовани страни в младежкия сектор.

Програмата е един от основните инструменти, чрез които Министерството на младежта и спорта осъществява държавната политика за младежта на територията на Република България. Програмата е разработена в отговор на динамично променящите се социални, икономически и технологични процеси, които оказват пряко въздействие върху живота и развитието на младите хора. Нейният основен фокус е създаването на подкрепяща и насърчаваща среда за тяхното личностно, социално и професионално развитие.

В допълнение, Програмата създава и условия за укрепване на капацитета на младежките организации като ключови партньори при разработването и прилагането

на младежките политики. Чрез подкрепа за организационно развитие, повишаване на експертния потенциал и насърчаване на устойчиви партньорства се създават предпоставки за по-ефективно планиране и изпълнение на дейности в отговор на реалните потребности на младите хора. По този начин се засилва ролята на младежките организации за активно включване на младите хора, включително на тези от групата NEETs в обществения живот и процесите на вземане на решения.

Програмата е насочена към подобряване качеството на живот и пълноценната реализация на младите хора чрез прилагане на устойчиви и гъвкави инструменти за развитие на техния потенциал. Младите хора се разглеждат като ключов фактор за социално-икономическото развитие на страната в контекста на членството на Република България в Европейския съюз.

На национално ниво Програмата е в пълно съответствие с целите и приоритетите на Националната стратегия за младежта (2021–2030) и служи като основен механизъм за нейното изпълнение, отчитайки хоризонталния и междусекторния характер на младежката политика.

При разработването ѝ са взети предвид изводите и препоръките от анализите и оценките на прилаганите до момента механизми за планиране, мониторинг и отчитане на младежките политики, както и натрупаният институционален и секторен опит. В този смисъл Програмата надгражда постигнатите резултати и въвежда нови тематични приоритети и подходи, насочени към по-ефективно и целенасочено въздействие върху ключови предизвикателства пред младите хора.

Програмата е съобразена и с рамката на Стратегията на Европейския съюз за младежта (2019–2027), която очертава общата визия и европейските цели за младежта, свързани с овластяването, участието и приобщаването на младите хора. Програмата взема предвид и стратегическата рамка на Съвета на Европа, чиито тематични приоритети са свързани със съживяване на плуралистичната демокрация, достъп на младите хора до права, живот в мирни и приобщаващи общества и младежка работа. Въпреки че тези цели не са правно обвързващи, те представляват важна референтна рамка при формирането на националните приоритети като допринасят за съгласуваността на младежката политика в България с европейските ценности и стратегически насоки.

В международен план и в контекста на процеса на присъединяване на Република България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Програмата е в съответствие и с Препоръката на ОИСР за осигуряване на по-добри възможности за младите хора, която подчертава необходимостта от цялостни, координирани и ориентирани към резултати младежки политики. В този смисъл Програмата допринася за разширяване на възможностите за развитие, участие и реализация на младежите като подкрепя и дейности със специален фокус върху млади хора и тези от групата NEETs.

II. ПРИЕМАНЕ, СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ, ФИНАНСОВА РАМКА И ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Програмата се приема от Министерския съвет в съответствие с чл. 7 от Закона за младежта.

Продължителността на изпълнението ѝ за текущия програмен период е 5 (пет) години – от 2026 до 2030 г.

Необходимите средства за реализацията ѝ през програмния период се осигуряват в рамките на бюджета на Министерството на младежта и спорта за съответната година и съобразно разходните тавани в тригодишната бюджетна прогноза.

Национален координатор на Програмата е министърът на младежта и спорта, който определя условията за разработване на проектни предложения по Програмата с подробни указания относно изискванията за кандидатстване, изпълнение и отчитане, съобразно заложените годишни приоритети и индикативни дейности. Министърът на младежта и спорта обявява годишните приоритети в зависимост от потребностите на младите хора и от социално-икономическата среда в страната.

Конкретните условия за кандидатстване за всяка текуща година и размерът на отпусканата финансова помощ се оповестяват от националния координатор чрез публикуване (обявяване) на конкурсните процедури на електронната страница на Министерството на младежта и спорта.

Дейностите по Програмата се осъществяват на територията на Република България при условията и реда на конкретната обявена процедура за кандидатстване.

В зависимост от спецификата на приоритетите и дейностите, които ще се реализират в рамките на финансираните проекти може да се прилага териториално разделение, съобразено с броя на младите хора по административни единици според приложими данни на Националния статистически институт.

III. ЦЕЛЕВА ГРУПА ПО ПРОГРАМАТА

Реализирането на дейностите по Програмата е насочено към млади хора между 15 и 29 години, които са нейната пряка целева група. Непреки участници могат да бъдат национални и местни институции, организации с нестопанска цел и други заинтересовани страни, работещи с и за младите хора.

IV. РЕД И УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО ПРОГРАМАТА

Редът и условията за кандидатстване и финансиране на проекти по Програмата, както и допустимите кандидати, се определят с наредбата по чл. 8, ал. 3 от Закона за младежта.

V. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата предвижда финансиране на младежки дейности по следните тематични области:

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 1

ПСИХИЧНО ЗДРАВЕ И БЛАГОПОЛУЧИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

1.1. *Представяне*

Психичното здраве е неразделна част от цялостното благополучие на младите хора и основа за тяхното успешно личностно, образователно и професионално развитие. През последните години се наблюдава засилена нужда от подкрепа при справяне със стрес, тревожност, социална изолация, депресия и други психични разстройства. Данни сочат, че в голяма степен тези проблеми се появяват от прекомерна употреба на социални мрежи, училищен натиск, семейна среда и дигитален стрес, които водят до нарушаване на междуличностната връзка и доверието в реалния свят.

Тематичната област цели да създаде устойчива система от инициативи и услуги, които подкрепят психичното здраве, насърчават себепознанието, балансираният начин на живот и изграждат устойчиви инициативи за превенция, подкрепа и социална свързаност.

1.2. *Специфична цел/и на тематичната област*

- Повишаване на информираността относно психичното здраве и преодоляване на стигмата;
- Повишаване на информираността за въздействието на социалните мрежи върху самочувствието и личностното развитие на младите хора;
- Развитие на модели и дейности за превенция, психологическа подкрепа и взаимопомощ в младежка среда;
- Развитие на умения за себепознание, емоционална устойчивост, преодоляване на трудни ситуации и справяне със стреса.

1.3. *Съответствие*

- **Приоритет 6:** Насърчаване на здравословен и природошадящ начин на живот.
- **Стратегическа цел 6.2:** Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 2

СОЦИАЛНА ВКЛЮЧЕНОСТ, РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ПОДКРЕПА ЗА УЯЗВИМИ МЛАДЕЖИ

2.1. Представяне

Социализацията на младия човек се изгражда върху три основни стълба – семейство, училище и общество. Споделеното и сплотено общество изисква държавата да управлява активно процесите на включване, равенство и достъп, както и динамичния баланс на различията, които също оформят ежедневието. Липсата на човешка грижа и отношение, неравенствата и социалната изолация продължават да бъдат основни пречки за пълноценната младежка социализация. Тематичната област е насочена към създаване и устойчиво развитие на приобщаваща социална среда, която гарантира равен достъп до младежко участие, младежка култура и младежки услуги, намалява социалните неравенства и предотвратява социалната изолация на младите хора. Тя подкрепя активното гражданско участие, развитието на социални и житейски умения, както и утвърждаването на недискриминационен подход и уважение към многообразието. В основата ѝ стои засиленото взаимодействие между семейството, училището, общността (организации, читалища, младежки центрове и пр.) и институциите за постигане на пълноценна младежка социализация.

2.2. Специфична цел/и на тематичната област

- Засилване на ролята на младежката инфраструктура (младежки центрове, младежки домове, читалища, пространства и пр.) в свободното време на младия човек;
- Подобряване на достъпа до неформално образование и младежки услуги;
- Насърчаване на приобщаването чрез менторски, доброволчески и общностни дейности и инициативи;
- Развитие на механизми за подкрепа на младежи от уязвими групи, от малцинства, от отдалечени региони и малки населени места;
- Развитие на знанията и уменията на младите хора, свързани с тяхната обществена роля (на местно, национално и европейско ниво), правата им и поемането на отговорности.

2.3. Съответствие

Приоритет 5: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност.

Стратегическа цел 5.1: Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 3

ЗЕЛЕНА ТРАНСФОРМАЦИЯ И УСТОЙЧИВИ ОБЩНОСТИ

3.1. Представяне

Младите хора играят ключова роля в процеса на преход към по-зелена, устойчива и климатично отговорна България. Чрез своето ангажиране те подпомагат изграждането на приобщаващи, устойчиви и зелени общности, способни да отговарят на екологичните и социалните предизвикателства на съвременното и осъзнаващи, че действията днес имат своите положителни или отрицателни последици утре. Тематичната област подкрепя природоопазващия начин на живот, екологичното образование, младежки инициативи за опазване на природата, зелени иновации, зелени умения - енергийна ефективност, кръгова икономика, управление на отпадъци и развитие на локални общности, които споделят ценности на устойчиво развитие и отговорно потребление.

3.2. Специфична цел/и на тематичната област

- Стимулиране на младежки инициативи за формиране на трайни знания, умения и нагласи към екологичните проблеми и тяхното решаване и формиране на устойчива екологична култура и поведение;
- Насърчаване на младежки „зелени“ иновации и предприемачество;
- Подкрепа на местни младежки кампании и общности за устойчиво развитие;
- Насърчаване на активната роля на младите хора в зелената трансформация и развитието на устойчиви и приобщаващи общности.

3.3. Съответствие

Приоритет 6: Насърчаване на здравословен и природоопазващ начин на живот.

Стратегическа цел 6.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 4

ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ, МЕДИЙНА ГРАМОТНОСТ И ИНОВАЦИИ

4.1. *Представяне*

В условията на ускорена дигитализация и нарастващо влияние на онлайн средата върху живота на младите хора, развитието на дигитални умения следва да бъде съпътствано от критично мислене, медийна грамотност и етична отговорност при използването на технологиите. Тематичната област е насочена към изграждане на способности за осъзнато и безопасно участие в дигиталното пространство чрез обучения и инициативи в сферата на дигиталните компетентности, етиката при използването на технологии и изкуствен интелект, превенцията на онлайн рискове и кибертормоза, както и разпознаването на дезинформация и фалшиви новини. Наред с това се насърчава прилагането на иновативни решения и младежки проекти, които използват нови технологии и изкуствен интелект по отговорен и обществено полезен начин. Чрез тази тематична област се създават условия за развитие на ключови дигитални и социални компетентности, които подпомагат активното, критично и етично участие на младите хора в съвременното общество.

4.2. *Специфична цел/и на тематичната област*

- Развитие на дигитална култура и безопасно онлайн поведение;
- Насърчаване на критично мислене и медийна грамотност;
- Формиране на етична и отговорна употреба на технологиите;
- Подкрепа на иновативни технологични и креативни младежки инициативи.

4.3. *Съответствие*

Приоритет 1: Насърчаване на неформалното обучение.

Стратегическа цел 1.2: Повишаване на качеството на неформално обучение.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 5

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО, СОЦИАЛНИ ИНОВАЦИИ И КАЧЕСТВЕНА ЗАЕТОСТ

5.1. *Представяне*

Младите хора са двигател на иновациите и икономическия растеж, а подкрепата им в сферата на предприемачеството и социалните иновации е ключов

фактор за намаляване на младежката безработица и създаване на устойчиви бизнес модели с обществен ефект. Тематичната област насърчава развитието на предприемаческа култура, социална ангажираност и иновации с обществено въздействие като обхваща, както традиционното, така и социалното предприемачество. Акцент се поставя върху ранното кариерно ориентиране и изграждането на връзки между младите хора, местната икономика и общностите с цел по-добро съответствие между придобиваните умения и реалните потребности на пазара на труда. Чрез обучения, менторство и сътрудничество с различни заинтересовани страни се създават условия за практическо прилагане на знанията и реализиране на инициативи с измерима добавена стойност на местно и регионално ниво. В дългосрочен план тематичната област цели да изгради икономически активна, социално отговорна и иновативна младеж, способна да създава нови решения и да участва активно в устойчивото развитие на страната.

5.2. Специфична цел/и на тематичната област

- Насърчаване на предприемаческото мислене, инициативността и иновациите сред младите хора, включително социалното предприемачество;
- Създаване на условия за развитие на ключови умения за качествена заетост чрез подходи, които подпомагат професионалната подготовка и адаптивността на младите хора;
- Подкрепа за икономическата и социалната реализация на младите хора, включително от групата NEETs, с цел устойчиво развитие на местните общности и задържане на младежкия потенциал в страната.

5.3. Съответствие

Приоритет 2:

Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs).

Стратегическа цел 2.1: Насърчаване на заетостта на младите хора.

Оперативна цел 2.2: Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs).

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 6

ДОБРОВОЛЧЕСТВО И КУЛТУРА НА СОЛИДАРНОСТ

6.1. Представяне

Доброволчеството изгражда ценности на солидарност, съпричастност, етично поведение, и активно гражданство и е ключов инструмент за межкултурен диалог, екологична отговорност и гражданско образование. Доброволчеството въвежда младите хора в обществена ангажираност и отговорност, както и укрепва връзките между поколенията и самата общност. Доброволческата дейност дава практически опит, стимулира участие и създаване на различни инициативи и кампании, дори спомага за професионалното ориентиране. Тематичната област насърчава развитието на доброволчеството като устойчива обществена практика чрез подкрепа за доброволчески инициативи и мрежи, с цел утвърждаване на доброволчеството като част от културата на младите хора и идентичността на общностите. В дългосрочен план тя допринася за повишаване на социалната ангажираност и активното участие на младите хора в обществения живот.

6.2. Специфична цел/и на тематичната област

- Насърчаване на дългосрочно и устойчиво участие на младите хора в доброволчески дейности;
- Популяризиране на доброволчеството като ценност и средство за личностно развитие, както и насърчаване на културата на солидарност и съпричастност в обществото;
- Развитие на социални и граждански компетентности, свързани с доброволческа дейност, чрез обучения, обмен на опит и практическа ангажираност;
- Изграждане и развитие на национални, регионални и местни доброволчески мрежи за подкрепа и координация на доброволческите дейности;
- Включване на младежи от уязвими групи в доброволчески инициативи.

6.3. Съответствие

Приоритет 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.

Стратегическа цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора.

Стратегическа цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 7

ГРАЖДАНСКО УЧАСТИЕ И ДЕМОКРАТИЧНА АНГАЖИРАНост

7.1 Представяне

Активното участие на младите хора в демократичните процеси е основа за устойчиво развитие на обществото. То укрепва самата демокрация, но и формира бъдещите лидери и активни граждани, гарантира представителност на младите в процесите на вземане на решения, осигурява превенция от апатия и радикализация. Демократичната ангажираност на младите укрепва прозрачността, отчетността и легитимността на институциите. Областта цели да насърчи участието им в младежки съвети, младежки организации, обществени обсъждания, инициативи за местно самоуправление и национални и местни консултативни структури. Тематичната област насърчава и интерактивни подходи – симулации на парламентарни процеси, граждански форуми, младежки парламенти, кампании за демократична култура и правна грамотност. Особено внимание се отделя на младите хора от малки населени места и уязвими групи, за да им се осигури реален достъп до гражданския диалог и решенията, които засягат техния живот.

7.2 Специфична цел/и на тематичната област

- Насърчаване на активното гражданско участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво;
- Повишаване на гражданската информираност и демократичната култура, включително знанията за права, отговорности и принципите на демократично управление, както и развитието на дигиталното гражданство;
- Подкрепа за устойчиви форми на младежко участие и диалог, насочени към укрепване на връзката между младите хора и публичните институции.

7.3 Съответствие

Приоритет 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.

Стратегическа цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора.

Стратегическа цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 8

МЛАДЕЖКА РАБОТА И РАЗВИТИЕ НА КАПАЦИТЕТ В МЛАДЕЖКИЯ СЕКТОР

8.1. Представяне

Младежката работа има ключова роля за личностното и социалното развитие на младите хора, подпомагайки тяхното активно участие в обществото, като подкрепя прехода им от дете към самостоятелен и отговорен възрастен. Тя представлява цялостен подход за овластяване и младежко включване, който използва неформалното учене като основен инструмент за развитие на умения, нагласи и компетентности. Тематичната област е насочена към укрепване на капацитета, качеството и обществената разпознаваемост на младежката работа в България чрез подкрепа за организациите и експертите в сектора, развитие на умения, както и насърчаване на устойчиви форми на координация и обмен на опит. Тематичната област създава условия за създаване на устойчиви партньорства между различните заинтересовани страни. Младежката работа се разглежда като дългосрочен процес за мотивация, личностно развитие и интеграция на младите хора, както и като неразделна част от системата за образование, социално включване и местно развитие.

8.2. Специфична цел/и на тематичната област

- Повишаване на капацитета на организациите и специалистите, работещи с млади хора, чрез развитие на умения, методическа подкрепа и устойчиви форми на организационно укрепване;
- Насърчаване на сътрудничеството и обмена на опит в младежката работа, включително чрез изграждане и развитие на мрежи и споделени практики;
- Утвърждаване на младежката работа като инструмент за личностно развитие и младежко включване.

8.3. Съответствие

Приоритет 4: Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб.

Стратегическа цел 4.1: Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението ѝ.

Стратегическа цел 4.2: Насърчаване на иновативни подходи в младежката работа.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 9

НАЦИОНАЛНА МЛАДЕЖКА СТОЛИЦА НА БЪЛГАРИЯ

10.1. Представяне

Титлата „Национална младежка столица“ има за цел да насърчи развитието на местни младежки политики и да овласти младите хора, стимулирайки тяхното участие. Тематичната област е насочена към насърчаване развитието на устойчиви местни младежки политики и активно участие на младите хора в обществения живот чрез ежегоден избор на град – носител на титлата. Инициативата стимулира общините да интегрират младежката перспектива в различни сектори на местното развитие, да създават условия за реално участие на младите хора в процесите на вземане на решения и да прилагат иновативни подходи в работата с и за младежта. Чрез реализирането на комплексна годишна програма от дейности с местен, национален и международен елемент се насърчава обменът на добри практики, укрепването на младежкия сектор и утвърждаването на младежкото участие като ключов фактор за устойчивото развитие на общностите.

10.2. Специфична цел/и на тематичната област

- Насърчаване на активното участие на младите хора в обществения живот и местните процеси на вземане на решения чрез създаване на условия за реално младежко включване на общинско ниво;
- Подкрепа за развитието и прилагането на устойчиви местни младежки политики, които интегрират младежката перспектива в различни сектори на местното развитие;
- Стимулиране на иновативни подходи, партньорства и обмен на добри практики в работата с и за младежта, с цел укрепване на младежкия сектор и повишаване на качеството на младежките дейности.

10.3. Съответствие

Приоритет 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.

Стратегическа цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора.

Стратегическа цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.

ТЕМАТИЧНА ОБЛАСТ 10

МЛАДЕЖКА ПОЛИТИКА БАЗИРАНА НА ДОКАЗАТЕЛСТВА

9.1 Представяне

Младежките изследвания имат съществен принос, както за теоретичното осмисляне на променящите се условия в прехода от дете към възрастен, така и за формулирането на практически решения, отговарящи на реалните потребности на младите хора. Всяко изследване предоставя обобщени и систематизирани данни, които не само очертават текущото състояние на младежкото поле, но и идентифицират ключови проблеми и настъпили промени, позволяващи обективна оценка и ефективно управление на политиките. Тематичната област е насочена към подпомагане на изследвания и аналитични дейности в сферата на младежта, които да предоставят надеждна информация за потребностите, нагласите и участието на младите хора. Чрез финансиране на проучвания, анализи и оценки Министерството на младежта и спорта ще разполага с конкретни данни и обосновани изводи, необходими за планиране, подобряване и оценка на младежките политики и програми. Дейностите по тази тематична област ще подпомагат вземането на информирани решения, по-ефективното насочване на публичните средства и разработването на мерки, които отговарят на реалните потребности на младите хора.

9.2. Специфична цел/и на тематичната област

- Осигуряване на надеждни данни и анализи за състоянието, потребностите и развитието на младите хора, необходими за планиране и усъвършенстване на младежките политики;
- Подкрепа за провеждане на изследвания, анализи и оценки на въздействието на младежките дейности, с цел повишаване на тяхната ефективност и резултатност;
- Подобряване процесите на вземане на решения в младежката политика чрез системно използване на данни и доказателства при определяне на приоритети и мерки в подкрепа на младите хора.

VI. ОБЩИ УСЛОВИЯ. ИНДИКАТОРИ

1. Общи условия

1.1. При осъществяване на дейности, за които е необходимо лицензиране, разрешение, регистрация, вписване или дейността се извършва от лица с нормативно установена квалификация, кандидатите следва да удостоверят изпълнението им в съответствие с нормативните изисквания.

1.2. Изработените по проектите материали/продукти не могат да бъдат използвани за стопански цели и не могат да се реализират като търговски стоки.

1.3. Всяка тематична област по Програмата може да се обявява самостоятелно или в комбинация с други, в зависимост от степента на изпълнение на стратегическите цели, установените потребности на младите хора, социално-икономическата динамика и приоритетите, определени от министъра на младежта и спорта за съответната година. Поради ротационния подход се предвижда в рамките на всеки програмен период да бъдат активирани част от тематичните области, а останалите да се реализират в следващи конкурсни цикли или при проявен по-висок обществен интерес. Прилагането на ротационен принцип при обявяване на тематичните области цели равномерно разпределение на ресурсите във времето, осигуряване на по-дълбок и устойчив ефект на дейностите и възможност за тематичен фокус и детайлна оценка на резултатите по всяка област.

2. Индикатори

При реализиране на проекти по Програмата за целия програмен период 2026–2030 г. следва да бъдат обхванати кумулативно не по-малко от 16,5 % от младите хора в страната, съгласно официалните данни на Националния статистически институт, като не по-малко от 10 % от общия брой обхванати се отнасят до млади хора от групата NEETs.

Индикаторът за обхват се отчита чрез броя включени участници и достигане на целеви групи по финансираните дейности, без изискване за доказване на уникалност на участниците в рамките на програмния период. В условията на конкретните процедури за кандидатстване могат да бъдат залагани допълнителни подиндикатори, съобразно годишните приоритети и спецификата на финансираните дейности, включително по вид дейност, териториален обхват, възрастови подгрупи и други релевантни характеристики.

В рамките на програмния период се цели всяка от тематичните области на Програмата да бъде определена като приоритет поне веднъж, като в зависимост от установените потребности, отчетените резултати и проявения интерес при кандидатстване, отделни тематични области могат да бъдат приоритизирани повторно.

За всяка обявена процедура се залагат конкретни поиндикатори за изпълнение, съобразени със съответната тематична област и заложените годишни приоритети, като например: брой включени участници, брой реализирани дейности, брой създадени или приложени модели, методи и инструменти, достигнати общности, реализирани информационни и комуникационни дейности, изготвени анализи и изследвания. Отчитането на индикаторите се извършва съгласно условията за кандидатстване и утвърдените правила за мониторинг и контрол на изпълнението на Програмата.

VII. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

При кандидатстване и реализиране на дейности по Програмата всеки допустим кандидат следва да се води от следните принципи:

1. Законосъобразност;
2. Съответствие на Програмата с относимите спрямо сферата на интервенция национални, европейски и международни стратегически документи;
3. Ефективност, ефикасност и устойчивост на младежките проекти, реализирани по Програмата;
4. Многосекторен подход при планиране и изпълнение на проектните дейности;
5. Равен достъп и недискриминация за всички младежи в Република България;
6. Обществена солидарност и толерантност към всички групи младежи;
7. Иновативност в процеса на планиране и изпълнение на младежките проекти;
8. Професионализъм при реализиране на дейностите;
9. Прозрачност и икономичност при усвояването на финансовите средства;
10. Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
11. Изграждане на мрежа от партньорства на местно, регионално и национално ниво с участието на всички заинтересовани страни.
12. Открито управление – публичност, прозрачност, отчетност и участие на заинтересованите страни.

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Очаква се изпълнението на дейностите по Програмата да доведе до:

- Подобряване на възможностите за личностно, социално и професионално развитие на младите хора чрез подкрепа за тяхното активно участие в обществото и развитие на нови умения;
- Повишена ангажираност на младите хора в обществените процеси, включително чрез участие в различни инициативи, кампании и форми на младежко участие на местно и национално ниво;
- Създаване на условия за устойчиво социално включване на младите хора с акцент върху равен достъп до ресурси и възможности;
- Засилване на младежката култура на доброволчество и гражданска активност, включително чрез реализиране на информационни и комуникационни кампании и младежки инициативи с обществена значимост;
- Подобро взаимодействие и координация между институции и заинтересовани страни, с цел по-ефективно планиране и изпълнение на младежките политики и дейности;
- Натрупване на данни, опит и добри практики, които да подпомагат развитието, наблюдението и подобряването на младежките политики;
- Повишена видимост и обществено разбиране за ролята на младежките политики, както и утвърждаване на Министерството на младежта и спорта като водещ институционален фактор в подкрепа на младите хора.

IX. КОНТРОЛ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА

Контрол

Контролът по изпълнението на Програмата се осъществява от министъра на младежта и спорта.

Наблюдение

Мониторинг на текущото изпълнение на утвърдените дейности по финансираните проекти се извършва от Министерство на младежта и спорта в съответствие с функциите, описани в Устройствения правилник на министерството.

Оценка

В рамките на програмния период се предвижда да бъдат осъществени междинна и окончателна оценки по Програмата за установяване на съответствието, ефективността, ефикасността и устойчивостта при изпълнението ѝ.